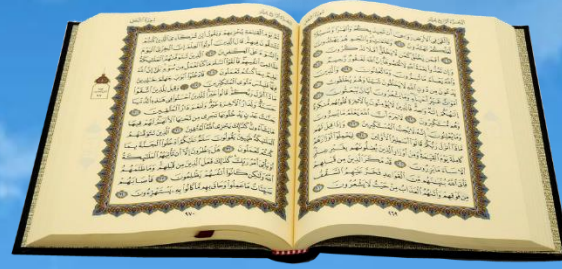


Kur'an'a Göre Hz. Muhammed (s.a.v)

محمد ﷺ

محمد ﷺ



Memduh ÇELMELİ

2.1. Hz. Muhammed'in Şahsiyeti

- Peygamberlik Hz. Muhammed (s.a.v.) ile tamamlandı. Son din **İslam**, son ilahi kitap **Kur'an**'dır.
- Hz. Muhammed (s.a.v.) diğer peygamberler gibi **beşer** bir peygamberdir.
- İlahi emir ve yasaklarla yükümlülük konusunda peygamber de diğer insanlar gibi sorumludur.
"De ki: 'Ben de ancak sizin gibi bir **beşerim (insanım)**...' (Fussilet, 6)

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) sıfatıdır.

Hatemü'n-nebiyyîn

"Peygamberlerin sonuncusu, kendisinden sonra kesinlikle peygamber gelmeyecek olan"

"...o Allah'ın elçisidir ve peygamberlerin sonuncusudur (**hatemü'n-nebiyyîn**)..." (Ahzâb, 40)

- Hz. Muhammed (s.a.v.) gönderildiği toplumun içinden seçildi. Onun bildirdiği din, bireysel ve toplumsal hayatın her alanına ilişkin mesajlar taşımakta, o da bu mesajları hem anlatarak hem de yaşayarak insanlara ulaştırmaktaydı. Bu bakımdan onlarla aynı dili konuşan, aynı hayatı paylaşan, aynı ruhi ve bedenî ihtiyaçlara sahip olan bir peygamber örnek olabilirdi. Toplumun her kesimi onda bir örneklik bulabilmişti. O, ne sadece beşerdi ne de yalnızca peygamberdi. O, Kur'an'da ifade edildiği gibi "**beşer-resul**" idi.

Hz. Muhammed (s.a.v): "...Şüphesiz ki ben Allah'ın kuluyum. Onun için bana 'Allah'ın kulu ve resûlü' deyin."

- Hz. Muhammed, diğer insanlar gibi doğmuş, büyümüş ve eceli geldiği zaman vefat etmiştir.
- Hz. Muhammed'in peygamber oluşu onun sıradan bir insan olmadığına da bir göstergesidir.

Hz. Muhammed (s.a.v): "Ben ancak bir beşerim. Size dininiz hakkında bir şey emredersem onu hemen alın! Kendi görüşümle bir şey emredersem, takdir edersiniz ki ben de bir insanım."

Peygamber Efendimiz (s.a.v.)

- Dürüst ve güvenilirdir.
- Müsamahakârdır.
- Affedici ve merhametlidir.
- Sabırlı, kararlı, cesurdur.
- Adildir.
- Mütevazıdır.

"Muhammed yalnızca bir elçidir. Ondan önce de elçiler gelip geçti. Şimdi o ölür veya öldürülürse gerisin geri (Al-i İmran, 144) dönecek misiniz? Kim geri dönerse bilsin ki Allah'a asla zarar vermiş olmayacaktır..."

2.1. Hz. Muhammed'in Şahsiyeti: Doğruluğu ve Dürüstlüğü

- ❖ **Doğruluk (sıdk):** sözün kalpte olana ve haber verilen şeye, yani gerçeğe uygun olmasıdır.
- ❖ **Sıddık:** Sözünde ve inancında doğru olan ve pratikte de doğruluğunu ispatlayan kimsedir.
- ❖ Hz. Muhammed (s.a.v.), peygamberlik öncesi de çevresinde güzel ahlakı, daima doğruyu söylemesi ve güvenilirliği ile bilinmekteydi ve "**Muhammedü'l - Emin**" lakabı ile şöhret bulmuştur.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) sıfatıdır.

Muhammedü'l Emin

Güvenilir, dürüst Muhammed.

“Öyle ise emrolduğun gibi dosdoğru ol. Beraberindeki tövbe edenler de dosdoğru olsunlar. Hak ve adalet ölçülerini aşmayın. Şüphesiz O, yaptıklarınızı hakkıyla görür.” (Hud, 112)

“Yakın akrabaları uyar, ayeti inince Allah Resulü (sav) Safa Tepesi'ne çıktı... Ardından şöyle dedi: 'Ne dersiniz, şu dağın arkasından sizinle savaşmak üzere düşman geliyor diye haber versem bana inanır mıydınız?' diye sorunca onlar, 'Biz senin hiç yalan söylediğini görmedik.' demişlerdi...” (Hadis)



“Onların söylediklerinin hakikaten seni üzmemekte olduğunu biliyoruz. **Aslında onlar, seni yalanlamıyorlar fakat o zalimler açıkça Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorlar**” (En'âm suresi, 33)

- ❑ Hz. Peygamber (s.a.v.) asla yalan söylemez, **şaka yaparken de bu hassasiyetini sürdürürdü**. Söz ve davranışlarıyla ümmeti için “en güzel örnek” olan Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.), müminlere de yalan söylemeyi yasaklamıştır.

Resulullah (s.a.v.), bir annenin çocuğunu çağırıp “Gel sana bir şey vereceğim.” dediğini işitince kadına, “Ona ne vereceksin?” diye sormuş, “Kuru hurma.” cevabını alınca da şöyle buyurmuştur: “**Dikkatli ol, ona bir şey vermemiş olsaydın, bu senin için bir yalan olarak yazılacaktı.**”

“Münafığın (iki yüzlü) belirtisi 3'tür”

Yalan söyler

Emanete ihanet eder.

Sözünde durmaz.

Hadis-i Şerif

Derler ki; Bir öleni
bir de kaybolan güveni
geri getiremezsiniz.

dinkulturuahlakbilgisi.com

“Müslüman,

elinden ve dilinden

emin olunan kimsedir.”

Hz. Muhammed (s.a.v)

2.1. Hz. Muhammed'in Şahsiyeti: Sevgi ve Merhameti

- ❑ Merhamet, Allah'ın (cc) mahlukata yönelik lütuf ve ihsanını ifade eder. Aynı zamanda insanları, bütün yaratılmışların sıkıntıları karşısında duyarlı olmaya ve yardım etmeye sevk eden acıma duygusunu belirtir. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) en önemli özelliklerinden biri de merhametli olmasıdır.

Allah'ın isimlerindedir.
er-Rahman
Allah'ın merhametli olması.

“Ey inananlar! Ant olsun ki içinizden, sıkıntıya uğramanız kendisine ağır gelen, size düşkün, inananlara şefkatli ve merhametli bir peygamber gelmiştir.” (Tevbe, 128) “Ve seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.” (Enbiyâ, 107)

- ❑ İslam düşüncesinde merhametli ve affedici olmak dinî bir görevdir çünkü Allah'ın rahmetine ulaşabilmek için merhametli olmak gerekmektedir.

“Merhametliler (var ya!) ... Rahman, işte onlara merhamet eder. Siz yeryüzündekilere merhamet edin ki gökyüzündekiler de size merhamet etsin.” Hz. Muhammed (s.a.v)

- ❑ O, etrafındaki insanlara, diğer varlıklara merhametli ve affedici davranmıştır. Bu davranışı, insanların ona iman etme ve İslam'ın yeryüzünde yayılma sürecini de hızlandırmıştır.

“Sen onlara sırf Allah'ın lütfu sayesinde yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı kalpli olsaydın, hiç şüphesiz etraftan dağılır giderlerdi. Onları affet, onların bağışlanmasını dile, iş hakkında onlara danış, karar verince de Allah'a güven, doğrusu Allah kendisine güvenenleri sever.” (Âl-i İmrân, 159)

“Müminler, birbirlerini sevmeye, birbirine merhamet ve şefkat göstermede, tıpkı bir organı rahatsızlandığında diğer organları da uykusuzluk ve yüksek ateşle bu acıyı paylaşan bir bedene benzer.” (Hz. Muhammed)

“Küçüğümüze merhamet etmeyen, büyüğümüze saygı göstermeyen bizden değildir.”

Hz. Muhammed (s.a.v)

“Merhamet etmeyene merhamet olunmaz.”

Hz. Muhammed (s.a.v)

2.1. Hz. Muhammed'in Şahsiyeti: Adaleti ve Hakkı Gözetmesi

- Adalet, Allah'ın (cc) isteği ve rızası doğrultusunda hareket etme, bir işi yerli yerine koyma ve aşırılıktan uzaklaşp herkese hakkını vermektir.
- Adalet, temel insan hakları ve değerleri açısından insanlar arasında hiçbir ayırım yapılmaksızın her hakkın sahibine verilmesini temin etmeyi amaçlamaktadır.



Adalet

"Dengeli olma, işi yerli yerine koyma, hak sahibine hakkını verme"

"Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutun, adaletle şahitlik eden kimseler olun. Herhangi bir topluluğa duyduğunuz kin, sizi adaletsiz davranmaya itmesin. **Adaletli olun**; bu, takvâya daha uygundur. Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır." (Maide, 8)

- Bir grup insan hırsızlık yapan bir kadının affedilmesi için Hz. Muhammed'in (sav) yanına gelir. Hz. Peygamber önceki kavimlerin, güçlüleri bağışlayıp zayıf olanları cezalandırdıkları için helak olduğunu hatırlatarak onları geri çevirmiş ve suç işleyenin, kızı dahi olsa ceza vermekten kaçınmayacağını söylemiştir.

Hz. Muhammed, kamu ve kişi haklarını doğrudan ilgilendiren konularda da asla adam kayırmazdı. Hükmü muhataba göre değiştirmezdi. Hırsızlık yapan itibarlı bir kadının cezalandırılmaması için Üsâme b. Zeyd'i (r.a.) aracı yapmışlardı. Hz. Peygamber (s.a.v.) bunun adaletsizlik olduğunu: "Önceki toplulukların zengin soylu biri suç işlediğinde cezalandırmayıp, zayıf kimsesiz biri olunca cezalandırma yoluna gittiklerini bunun da onların helak olmasına sebep olduğunu söylemiştir. Devamında da «suçu işleyen kızım Fatıma da olsa cezalandırırdım» buyurmuştur.

"(Ey Muhammed!) İşte onun için sen tevhide davet et ve emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Onların heva ve heveslerine uyma ve de ki: Ben Allah'ın indirdiği bütün kitaplara inandım ve aranızda **adaleti** gerçekleştirmekle emrolundum." (Şûra, 15)

Adil bir yarış için sizden aynı şeyi isteyeceğim. Şu ağaca tırmanan kazanır.

Hz. Muhammed (s.a.v.), hukuk ve adalete dayanan bir yönetim anlayışını bundan asırlar önce hayata geçirmeye ve insanlara bir model bırakmaya gayret etmiştir.



2.1. Hz. Muhammed'in Şahsiyeti: Sabır ve Kararlılığı

- ❖ Sabır, zor durumlar karşısında dünya ve ahiret faydalarını düşünerek insanın kalbinde yer tutan sükûnet ve dayanma kuvvetidir.
- ❖ Sabır, Allah'a (cc) sığınıp güvenerek bela ve felaketslere karşı koymaktır.

- ❖ Hz. Muhammed'in (sav) hayatı tam da sabrın ve cesaretin zafere dönüşmesinin bir göstergesidir. Allah'ın (cc) hakkıyla tanınmadığı ve kötülüklerin yaygın olduğu bir toplumda ahlaki anlamda temiz kalmayı başarmıştır. Peygamber seçildikten sonra da pek çok sıkıntıya maruz kalan Hz. Muhammed (sav), kendisine tabi olan insanlarla birlikte maddi manevi büyük zorluklar yaşamıştır.
- ❖ Hz. Peygamber inkâr edenler tarafından alaya alınmış, sevdiklerini kaybetmiş ve yurdundan kovularak öldürülmeye çalışılmıştır. Ancak o, herkesi karşısına almak pahasına iftira ve hakaretlere aldırış etmeden hak yolda mücadelesini sürdürmüştür.

«Hani arkadaşına, 'Üzülme, çünkü Allah bizimle beraber.' diyordu. Allah da onun üzerine güven duygusu ve huzur indirmiş, sizin kendilerini görmediğiniz birtakım ordularla onu desteklemiş, böylece inkâr edenlerin sözünü alçaltmıştı...»
(Tevbe, 40)

“...Kim sabrederse Allah ona dayanma gücü verir. Kimseye sabırdan daha hayırlı ve daha geniş bir ikram verilmemiştir.” (Hadis)

“Daha önce gelip geçen o peygamberler, Allah'ın vahiylerini tebliğ eden, Allah'tan korkan, başka hiç kimseden korkmayan kimselerdir. Allah hesap görücü olarak yeter.” (Ahzab, 39)

“... Sabredenlere mükâfatları hesapsız verilecektir.” (Zümer, 10)

Lokman (a.s.) oğluna şu öğütleri vermiştir: “Yavrum! Namazı dosdoğru kıl. İyili-ği emret. Kötülükten alıkoy. Başına gelen musibetlere karşı sabırlı ol çünkü bunlar kesin olarak emredilmiş işlerdendir.” (Lokman, 17)

2.1. Hz. Muhammed'in Şahsiyeti: Mütevazı Olması

- ❖ **Mütevazı:** "Alçak gönüllü olma, kibirlenmeme, gösterişsiz olma, yumuşak huylu" anlamlarındadır.
- ❖ **Tevazu,** insanın herkes gibi yaratılmış olduğunun bilinciyle karşısındakilere büyüklük taslamaması anlamına gelir.

O, kazandığı başarılarından sonra ve çevresindekilerin yoğun ilgi ve sevgisi karşısında bile kibre kapılma-dan mütevazı tavrını her zaman korumuştur. Günlük yaşamında da mütevazı duruşunu sürdüren Allah Resulü (sav), her işini kendi yapar, ihtiyaçlarını görürken kimseye yük olmazdı. Onun bu hâli inanan inanmayan herkesin takdirini kazanmıştır.

"Rahman'ın kulları, yeryüzünde tevazu ile yürüyen kimselerdir... " (Furkân, 63)

Allah'ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık sen onları affet. Onlar için Allah'tan bağışlama dile." (Al-i İmran, 159)

Bir gün biat etmek için yanına gelen bir kişi Peygamberle (s.a.v.) konuşmaya başlayınca korku ve heyecandan sesi titremeye başlamıştı bunu gören Hz. Muhammed (s.a.v.), "Sakin ol! Ben bir hüküm dar değilim. (Güneşte) kurutulmuş et yiyen " **Allah (c.c.) mütevazı olanları** bir kadının oğluyum." diyerek onu rahatlatmıştır.

Allah Resûlü (s.a.v.) sık sık insanları kibirden sakındırıp alçak gönüllü olmaya çağırmıştır: "Allah bana, mütevazı olup birbirinize karşı övünmemenizi ve birbirinize karşı haddi aşan davranışlarda bulunmamanızı vahyetti."

Hz. Aişe (r.a.) söyle açıklar: "Allah Resulü, evinde herhangi bir insan gibi davranırdı. Kendi elbisesini yamar, ayakkabılarını tamir eder, ev işlerinde hanımına yardımda bulunurdu." Hz. Muhammed (s.a.v.) fakir, yoksul ve farklı ırktaki insanları küçümsememiş ve onlara karşı kibirli davranmamıştır. O, konumu ve durumu ne olursa olsun fakir, zengin, yaşlı, çocuk, köle herkese karşı alçak gönüllü davranmış, herkesle konuşmuş ve onlara yardımcı olmuştur. O her zaman mütevazı bir hayat yaşamış ve müminlere de alçak gönüllü olmalarını tavsiye etmiştir.

2.1. Hz. Muhammed'in Şahsiyeti: Affedici Oluşu

Af, kötülük ve haksızlık edeni, suç veya günah işleyeni bağışlama ve ceza-landırmaktan vazgeçmektir. Allah'ın (cc) affetme özelliğini davranışlarına yansıtmaya en fazla gayret edenler peygamberlerdir. Bu anlamda Hz. Muhammed'in (sav) affetme özelliği âdetâ Allah'ın (cc) rahmet ve mağfiretinin insanlara bir yansımasıdır. O, insanlara anlayışla yaklaşarak Allah'a (cc) karşı işlenen suçları cezalandırmak dışında kişisel sebeplerle şahsı adına kimse-den intikam almamıştır. Hz. Peygamber, üstün karakterinin gereği olarak Mekke'yi fethettiğinde yıllarca kendisine düşmanlık yapan insanları cezalandırmaya gücü yettiği hâlde affetmeyi seçmiştir.

Allah'ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık sen onları affet. Onlar için Allah'tan bağışlama dile.”

Hz. Muhammed (sav) İslam daveti için gittiği Taif'te saldırıya uğrayarak hayatının en zor tecrübelerinden birini yaşamıştır. Saldırganlardan kurtulmak için bir bahçeye sığındığında ellerini göğe kaldırarak hâlini Yüce Allah'a arz etmiştir. Sonrasında Cebrail (as) ona görünerek Allah'ın (cc) duasını işittiğini, dilerse bu zalimleri cezalandıracağını bildirmiştir. O ise bu insanların neslinden Allah'a (cc) şirk koşmayan kimselerin çıkacağı ümidiyle hayır cevabını vermiştir.

2.1. Hz. Muhammed'in Şahsiyeti: Cömertlik ve Yardım severliği

Cömertlik (kerem), Allah'ın (cc) her zaman iyilik yapması ve nimetler vermesi anlamına gelir. Aynı zamanda insanların hâl ve hareketlerde güzel ahlak ve davranışlara sahip olmasını ifade eder.

İslam dini cömertliği gösterişe değil Allah (cc) rızasına bağlayarak ahlaki bir içeriğe kavuşturmuştur. Hz. Muhammed (sav) yaşantısıyla Kur'an-ı Kerim'de tavsiye edilen cömertliğin sembolü olmuştur. O, peygamberliğin ilk zaman-larında servetini zor durumda olan Müslümanlar için harcamış, sonraki dö-nemlerde de sade yaşantısını sürdürerek muhtaç insanlara yardım etmeye devam etmiştir. Öyle ki ihtiyacı olsa bile kendisinden bir şey isteyen asla geri çevirmeyen Hz. Peygamber, cimrilik eden kimsenin cennete giremeyeceğini belirterek cömertliğin önemine dikkat çekmiştir.

Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiliğe asla erişemezsi-niz. Her ne harcarsanız Allah onu bilir.” (Al-i İmran suresi, 92. ayet.)

Hz. Muhammed'in (sav) evinde bir koyun kesilmiş ve eti komşulara dağıtılmıştı. Allah Resulü (sav) eve döndüğünde hanımına “Koyundan ne kadar kaldı?” diye sordu. Hz. Aişe, “Koyunun şu ön kolu hariç hiçbir şeyi kalmadı.” deyince Hz. Peygamber, “Ön kolu hariç tamamı bize sevap olarak kalmıştır desene!” buyurmuştur.

2.1. Hz. Muhammed'in Şahsiyeti: **Nezaketi**

Nezaket, başkalarına karşı incelikli davranma ve insan ilişkilerinde saygılı olma anlamına gelir. Hz. Muhammed'in (sav) mükemmel karakterinin belirgin özelliklerinden biri de her zaman yumuşak huylu ve nazik olmasıdır. O, şahsi ilişkilerinde saygıyı esas alarak insanlara değer vermiş, çevresindekilere her zaman duyarlı davranarak sorunlarıyla ilgilenmiş ve hiçbir zaman kimsenin kalbini kırmamıştır. Hz. Peygamber, insanları kaba söz ve davranışlardan menetmiş, kendisine karşı yapılan çirkin ve saygısız davranışlara bile nezaket sınırları içinde karşılık vererek bizzat kendi hayatıyla bu anlamda model olmuştur.

“(Ey Muhammed!) Rabb'inin yoluna, hikmetle, güzel öğütle çağır ve onlar-la en güzel şekilde mücadele et...” (Nahl suresi, 125. ayet.)

Hz. Ali, Allah Resulü'nün (sav) ahlakı hakkında şöyle demiştir: “O her zaman güler yüzlü, yumuşak huylu ve nazikti. Asla kötü huylu, katı kalpli, bağırıp çağıran, çirkin sözlü, kusur bulan ve cimri bir kimse değildi...”

2.2. Hz. Muhammed'in Peygamberlik Yönü

□ Allah, (c.c.) emir ve yasaklarını peygamberleri aracılığıyla insanlığa bildirmiştir çünkü vahiyler ancak beşer bir peygamber vasıtasıyla insan hayatında bir karşılık bulabilirdi. Bunun için de dini, insanlara tebliğ etmekle ve açıklamakla görevli olan peygamberler, bu dinin nasıl yaşanacağını ve hayata nasıl aktarılacağını bizzat göstererek toplumlarına önderlik etmişlerdir.

Tebliğ

Vahyi
insanlara
ulaştırma

Tebyin

Vahyi
açıklama

Teşri

Kanun
koyma

Temsil

Örnek
olma

Peygamberimizin Görevleri

Tebliğ Görevi

Tebliğ, “ulaştırma, duyurma, bildirme” anlamlarındadır. İslam'da tebliğ, peygamberlerin Allah'ın kendilerine indirmiş olduğu vahiyleri insanlara eksiksiz olarak bildirmesine denir.

- İlk peygamber Hz. Âdem'den (a.s), sonuncusu Hz. Muhammed'e peygamberlerin en büyük görevi, insanları Allah'a inanmaya davet etmektir.
- Peygamberimiz (s.a.v.) kıyamete kadar geçerli olacak dinî esasları tebliğ etmiştir. O bu görevini hakkıyla yerine getirmiş ve “Veda Hutbesi”nde bu tebliğ görevini yerine getirdiğine insanları şahit tutmuştur.

“Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı; Allah'ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı bir kandil olarak gönderdik.” (Ahzâb, 45- 46)

“Allah'a itaat edin, Peygamber'e de itaat edin. Yüz çevirerseniz bilin ki elçimize düşen apaçık bir tebliğdir.” (Teğabûn, 12)

“Ey Peygamber! Rabb'inden sana indirileni tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan O'nun verdiği peygamberlik görevini yerine getirmemiş olursun. Allah seni (inanmayan) insanlardan koruyacaktır...” (Maide, 67)

Müşriklerin her türlü eziyetine baskısına rağmen Hz. Muhammed (s.a.v.) tebliğ görevini sabırla, zorlamadan, yumuşak davranarak, kararlılık ve cesaretle yerine getirmiştir. O, en yakınından başlayarak, komşu ülkelere kadar insanları İslam'a davet etmiştir.

“Ey örtünüp bürünen (Peygamber)! Kalk ve (insanları) uyar.” (Müddessir, 1 - 2)

“Artık sen öğüt ver! Sen ancak bir öğüt vericisin. Sen, onlar üzerinde bir zorba değilsin.” (Gâşiye, 21-22.)

“(Ey Muhammed) Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et...” (Nahl suresi, 125)

“Allah'ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi.”

2.2. Hz. Muhammed'in Peygamberlik Yönü: Tebyin

Tebyin Görevi

❖ Tebyin, "açıklığa kavuşturma, anlatma, açık söyleme ve anlaşılır bir dille açıklama" anlamlarındadır.

❖ İslam'da tebyin, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) kendisine indirilen Kur'an-ı insanların anlayabileceği şekilde açıklamasıdır.

“... İnsanlara, kendilerine indirilene **açıklaman** ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kur'an'ı indirdik.” (Nahl suresi, 44)

- ❖ Sözleri ve davranışlarıyla “Yaşayan Kur'an” olan Hz. Muhammed (s.a.v.) en güzel örnek olarak gönderilmiştir.
- ❖ Hz. Muhammed'in en önemli görevi Kur'an'ı insanlara tebliğ etmek, açıklamak ve onu hayatında uygulamaktır.
- ❖ Peygamberimiz (s.a.v.) Kur'an-ı Kerim'i tebliğ etmiş ayetlerin nasıl uygulanacağını davranışlarıyla göstermiştir.

(Kur'an'dan Öğütler, C 2, s. 261.) Hz. Muhammed (s.a.v.), Kur'an hükümlerinden anlamı kapalı veya anlaşılması zor olan bazı ayetlere açıklık getirmiştir. Kur'an'da namaz, oruç, zekât ve hac gibi ibadet-ler açıkça emredilmiş fakat onların bazı uygulamalarını Peygamber Efendimiz (s.a.v.) açıklamıştır. Kur'an'da Allah (c.c.) “**Namaz kılın...**” (Bakara suresi, 110. ayet.) ayetiyle namazı emretmiş fakat Kur'an'da namazın nasıl kılınacağı, zamanı, rekâtlarına dair bir açıklama yapılmamıştır. Hz. Muhammed (s.a.v.) “**Ben namazı nasıl kılıyorsam siz de öyle kılın.**” (Buhârî, Ezan, 18.) buyurarak namazın nasıl kılınacağını bizzat kendisi uygulayarak açıklamıştır. Kur'an' da zekât ve hac, farz kılınmıştır fakat zekâtın hangi mallardan ve ne kadar verileceği ve haccın nasıl yapılacağı açıklanmamıştır. Bu detaylar Peygamberimiz (s.a.v.) tarafından açıklanmış ve onun tarafından müminlere öğretilmiştir. Hz. Peygamber (s.a.v.), Kur'an'ı en iyi anlayan ve yorumlayan kişidir. Onun sözleri, fiil ve davranışları da Kur'an'ın tefsiri olduğu için, ahlaki da Kur'an ahlaki idi.

2.2. Hz. Muhammed'in Peygamberlik Yönü: Teşri

Teşri Görevi

❑ **Teşri**, "kanun ve hüküm koyma, yasama "anlamlarındadır.

❑ İslam'da hüküm koyma yetkisi sadece Allah'a (c.c.) ve Hz. Muhammed'e (s.a.v.) aittir. Peygamberin (s.a.v.) hüküm koyması Allah'ın ona bildirmesi, onun da bu konuda açıklama yapması demektir.

❑ Peygamberimiz (s.a.v.) Allah'ın kendisine verdiği yetkiye dayanarak Kur'an'da açıklanmayan konularda teşri yetkisine sahiptir. Hz. Muhammed, Kur'an'da yer almayan veya ayrıntıya yer verilmeyen konularda hüküm koymuştur.

❑ Peygamber'in bu yetkisi sınırsız bir yetki olmayıp Kur'an'a dayalı ve onunla uyumludur. Peygamberin koyduğu hüküm, Kur'an'daki bir hükmü açıklama ya da onaylama niteliğindedir.

"Onlar, yanlarındaki Tevrat'ta ve İncil'de yazılı buldukları Resûle, o ümmî peygambere uyan kimselerdir.

O, onlara iyiliği emreder, onları kötülükten alıkoyar. Onlara **iyi ve temiz şeyleri helâl, kötü ve pis şeyleri haram kılar**. Üzerlerindeki ağır yükleri ve zincirleri kaldırır." (A'raf, 157)

Hz. Muhammed (s.a.v.) bir yandan karşılaştığı yeni meseleler hakkında yeni hükümler veriyor, bir yandan da Müslümanlar arasındaki meselelerde hakemlik yapıyordu. Müminler, Allah (c.c.) ve Peygamberin (s.a.v.) koyduğu hükümlere uymakla yükümlüdürler.

"Allah ve Resûlü bir iş hakkında **hüküm verdikleri** zaman, hiçbir mümin erkek ve hiçbir mümin kadın için kendi işleri konusunda tercih kullanma hakları yoktur. Kim Allah'a ve Resûlüne karşı gelirse şüphesiz ki o apaçık bir şekilde sapmıştır." (Ahzab, 36)

2.2. Hz. Muhammed'in Peygamberlik Yönü: Temsil

Temsil Görevi

❖ **Temsil** "simgeleme, sembolü olma, birinin veya bir topluluğun adına davranma" anlamlarındadır.

- ❖ Hz. Muhammed'in (s.a.v.) ilahi mesajın gerçek hayata nasıl tatbik edileceğini öğretmek gibi bir görevi vardı. Bu örneklik, ilahi mesaj olan Kur'an'ı insanlara uygulamalı olarak göstermek, ondan nasıl yararlanacaklarına dair bilgi vermektir.

"Peygamber sizin için güzel bir örnektir." (Ahzab, 21)

"De ki 'Ben de ancak sizin gibi bir beşerim. (Ne var ki) bana, 'Sizin ilahınız ancak bir tek ilahtır.' diye vahyolunuyor..." (Kehf, 110)

- ❖ Hz. Muhammed (s.a.v.), dinî ve dünyevi konularda tüm insanlığa örnek olmuş, İslam'ı en güzel şekilde temsil etmiştir.
- ❖ Hz. Peygamber (s.a.v.), risaleti (peygamberliği) boyunca öncelikle vahyolunan emirleri kendisi uygulamış, yasaklanan fiillerden de sakınmıştır. Böylece o, örnek şahsiyeti ile ilahi vahyin en büyük temsilcisi olmuştur

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) sıfatıdır.

Üsve-i Hasene

«İnanç, ibadet ve ahlak başta olmak üzere hayatın her alanında örnek alınması gereken tek ve en güzel model» demektir.

"(Hz. Aişe'ye) Ey müminlerin annesi, bana Resûlullah'ın (sav) ahlakını anlat, dedim. O da şöyle dedi: Sen Kur'an okumuyor musun? Resûlullah'ın ahlakı Kur'an idi..."

Allah Teala (c.c.) insanlığa Kur'an'ı doğrudan göndermeyip, yirmi üç yılda Peygamberinin (s.a.v.) örnek şahsiyeti ile uygulamalı bir şekilde, peyderpey göndermiştir. Bu zaman zarfında onun ahlakı, ibadet hayatı, ailesi ile olan münasebetleri kısaca her hâli Müslümanlar için örneklik teşkil etmiştir. (Hadislerle İslam, C 1. s. 416.)

Hz. Peygamber (s.a.v.) sadece Kur'an'ı anlatarak değil yaşayarak da öğretmiştir. Hz. Muhammed (s.a.v.) hayatı inançtan ibadete, eğitimden ahlaka, ticaretten toplumsal ilişkilere varıncaya kadar hayatın her alanında Kur'an'ın en güzel temsilcisiydi. Allah Resulü (s.a.v.), kendisine indirilen Kitab'ın âdetâ ete kemiğe bürünmüş mücessem hâliydi. O, tefsir olunmuş bir Kur'an'ı, canlı bir İslam'ı temsil etmekteydi. Resûl-i Ekrem

(s.a.v.) de yirmi üç yıl süren risalet hayatı boyunca sözleri ve davranışlarıyla daima İslam'ı yansıtmış, ömrünü Kur'an'la şekillendirmiş ve yaşayan Kur'an olmuştur.

2.3. Hz. Muhammed'e Bağlılık ve İtaat

- ❑ **İtaat:** "Boyun eğmek, yumuşak davranmak, birinin isteğine emir ve yasağına isteyerek uymak" anlamındadır.
- ❑ **İtaat,** Allah (c.c.) ve Peygamberin (s.a.v.) emir ve yasaklarına isteyerek uymak demektir.
- ❑ İsyanın zıddı olan itaat, Allah'a teslim olmayı, O'na saygı göstermeyi, ibadet etmeyi ve O'nun kitabıyla amel etmeyi gerektirir.
- ❑ Allah'a iman eden her mümin, O'nun emir ve yasaklarına uymakla yükümlüdür. İmanın şartlarından biri de peygamberlere imandır.



"Biz her bir peygamberi Allah'ın izniyle ancak kendisine itaat edilmesi için gönderdik..." (Nisâ, 64)

"Kim peygambere itaat ederse Allah'a itaat etmiş olur..." (Nisa, 80)

"Allah'a itaat edin, peygambere de itaat edin..." (Maide, 92)

"De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir." (Al-i İmran, 31)

- ❑ Peygamber Efendimize (s.a.v.) itaat etmek ve onun yolundan gitmek, Kur'an'da da ifade edildiği gibi Allah'ı (c.c.) sevmenin göstergesi, Allah'ın (c.c.) sevgisine mazhar olmanın ve günahların bağışlanmasının da ön koşuludur.

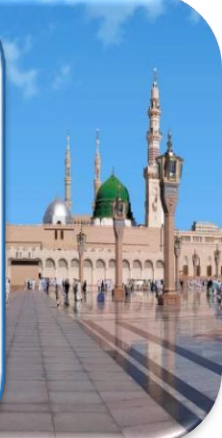
"...Kim Allah'a ve Resûlü'ne itaat ederse doğru yolu bulmuştur. Kim onlara isyan ederse ancak kendisine zarar verir..." (Hadisi Şerif)

- ❑ Hz. Peygambere (s.a.v.) itaat ve bağlılığın belirtisi, onun peygamberliğine iman edip kabul etmek ve bu kabulü de "**kelime-i şhadet**"i söyleyerek ifade etmektir. Peygambere (s.a.v.) itaat etmek; onun yolundan gitmek, sünnetine uymak demektir.

"Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh."

Hz. Peygambere (s.a.v.) saygı Hucurât suresinde şöyle ifade edilir:

1. Ey iman edenler! Allah'ın ve Peygamberinin önüne geçmeyin. Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz, Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.
2. Ey iman edenler! Seslerinizi, Peygamber'in sesinin üstüne yükseltmeyin. Birbirinize bağırdığınız gibi Peygamber'e yüksek sesle bağırmayın, yoksa siz farkına varmadan işledikleriniz boşa gider.
3. Allah'ın elçisinin huzurunda seslerini kısıyanlar, Allah'ın, gönüllerini takvâ (Allah'a karşı gelmekten sakınma) konusunda sınıdığı kimselerdir. Onlar için bir bağışlanma ve büyük bir mükâfat vardır.
4. (Ey Muhammed!) Odaların arkasından sana bağırانların çoğu akli ermeyen kimselerdir.
5. Onlar, sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretselerdi, elbette kendileri için daha iyi olurdu. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. (Hucurât suresi, 1-5. ayetler.)



2.3. Hz. Muhammed'e Bağlılık ve İtaat: Hadis ve Sünnet

- ❑ **Hadis:** Peygamberimizin (s.a.v.) söz, fiil (davranış), onaylarının (takrir), ahlakının ve fiziksel özelliklerinin anlatıldığı metinlerdir.
- ❑ **Sünnet:** Sözlükte "yol, gidişat, kanun, hayat tarzı" demektir. Terim olarak ise **sünnet**, Peygamberimizin (s.a.v.) sözleri, davranışları ve sahabilerin yapmış olduğu olumlu davranışları onaylamasıdır. Sünnet, Peygamber Efendimizin (s.a.v.) yaşam biçimi anlamına da gelmektedir. Hadis ve sünnet kelimeleri bazen eş anlamlı olarak kullanılan terimlerdir.

Sünnet üç kısma ayrılır.

Kavfi Sünnet

- ❑ Hz. Muhammed'in (s.a.v.) nasıl davranmamız gerektiği konusundaki bilgileri, kendi sözleriyle açıklaması

Fiili Sünnet

- ❑ Peygamberimizin davranışlarının sahabiler tarafından anlatılması

Takriri Sünnet

- ❑ Sahabenin olumlu davranışlarını Peygamberimizin onaylaması

Peygamberimiz (s.a.v.) zamanında yaşamış, onu görmüş, sohbet etmiş ve Müslüman olarak ölmüş kimseye denir.

Sahabi

Anlaşılmasında Sünnetin Önemi

Hz. Peygamberin (s.a.v.) sünneti, İslam inancında Kur'an'dan sonra ikinci temel kaynaktır. Sünnet, Kur'an'ın Peygamberimizin (s.a.v.) hayatında uygulanmış şeklidir. İslam'ın anlaşılması ve uygulanması için Peygamberimiz (s.a.v.), Müslümanlar için önder ve güzel bir örnektir. Onun sünneti, derece bakımından Kur'an-ı Kerim'i takip etmektedir. Sünnet, İslam hukukunun, bireysel ve toplumsal hayat kurallarının alındığı ikinci bir kaynaktır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.), İslam'ı insanlara bildirmiş, dinin kurallarını yaşayarak ve sözlü olarak ayrıntılı olarak anlatmıştır. İslam'ın bilinmesi, anlaşılması ve yaşanması için Peygamberin (s.a.v.) açıklamalarına (sünnete) ihtiyaç vardır. Sünnet, Kur'an'ın hayata uygulanmış biçimidir.

İslam dininde her konu, Kur'an-ı Kerim'de ayrıntılı olarak açıklanmamıştır. Sahabilerin soruları veya sorunları doğrultusunda Peygamberimiz (s.a.v.) de bazı açıklamalarda bulunmuştur.

Müslümanlar için en güzel örnek Hz. Peygamberdir (s.a.v.). O, Kur'an-ı Kerim'in ilk uygulayıcısıdır. Hz. Peygamber (s.a.v.) hayattayken bazı sahabiler, onun sözlerini ve davranışlarını ezberlemiş ve kaydetmişlerdir. Peygamberimizin (s.a.v.) sünneti, hadis ve siyer kitaplarında yazılmış, nesilden nesile aktarılmış ve uygulamalarla korunarak günümüze kadar gelmiştir. Peygamberimizin (s.a.v.) hadisleri hicri ikinci (Miladi 8) asırda toplanmaya başlanmıştır. Toplanan hadisler ise öncelikle konularına göre sınıflandırılmış ve hadis kaynakları oluşturulmaya başlanmıştır. Hicri üçüncü asırda (Miladi 9) hadisle uğraşan kişiler çoğaldığı için hadis kitapları da artmıştır. Bazıları bu alanda ciddi araştırmalar yaparak uzmanlaşmış ve sahih (güvenilir) hadisleri içeren, herkes tarafından kabul gören hadis kitaplarını meydana getirmişlerdir. Günümüze kadar ulaşan bu eserlerden en meşhur

2.3. Hz. Muhammed'e Bağlılık ve İtaat

Hz. Peygamber (s.a.v.) hayattayken bazı sahabiler, onun sözlerini ve davranışlarını ezberlemiş ve kaydetmişlerdir. Peygamberimizin (s.a.v.) sünneti, hadis ve siyer kitaplarında yazılmış, nesilden nesile aktarılmış ve uygulamalarla korunarak günümüze kadar gelmiştir. Peygamberimizin (s.a.v.) hadisleri **hicri ikinci (Miladi 8)** asırda toplanmaya başlanmıştır. Toplanan hadisler ise öncelikle konularına göre sınıflandırılmış ve hadis kaynakları oluşturulmaya başlanmıştır. **Hicri üçüncü asırda (Miladi 9)** hadisle uğraşan kişiler çoğaldığı için hadis kitapları da artmıştır.

Kütüb-i Sitte (Altı Kitap)

- 1 **Buhârî** **Câmiu's-Sahih**
- 2 **Müslim** **Câmiu's-Sahih**
- 3 **Tirmizî** **Sünen**
- 4 **Ebu Davud** **Sünen**
- 5 **Nesâi** **Sünen**
- 6 **İbn Mâce** **Sünen**

Kütüb-i Tis'a (Dokuz Kitap)

- 7 **İmam Malik** **Muvatta**
- 8 **Ahmed b. Hanbel** **Müsned**
- 9 **Dârimi** **Sünen**

Günümüze kadar ulaşan bu eserlerden en meşhur altı tanesine **Kütüb-i Sitte** (Altı Kitap) denir. Bu kitapları derleyen hadis âlimleri, kendilerinden önce toplanan hadislerden sahih olarak seçtiklerini kitaplarına almışlardır. Kütüb-i Sitte, günümüzde hâlâ en bilinen meşhur hadis kaynağıdır. Bu kitapları derleyen kişiler; **Buhârî, Müslim, Tirmizî, Ebu Dâvûd, Nesâi ve İbn Mâce**'dir. Kütüb-i Sitte dışında bilinen başka meşhur hadis kitapları da vardır. Bunlar; **İmam Malik'in "Muvatta", Ahmed b. Hanbel'in "Müsned", Dârimi'nin "Sünen"** adlı eserleridir. **Kütüb-ü Sitte** ve bu üç kitapla birlikte oluşan kitaba ise **Kütüb-i Tis'a** (Dokuz Kitap) denir.

Peygamberimiz (s.a.v.) Veda Hutbesi'nde sünnetin önemi hakkında şöyle buyurur: "Size iki şey bırakıyorum, onlara sınımsız sarıldığınız sürece yolunuzu şaşırmayacaksınız: Allah'ın Kitabı ve Peygamberinin sünneti." Sahih (güvenilir) hadis kaynaklarından alınan hadis-i şerifler, Kur'an-ı Kerim'i açıklayan ve destekleyen hükümler içerir.

Sünnetin önemi Kur'an'da birçok ayette vurgulanmaktadır. "... Peygamber size ne verdiyse onu alın, neyi de size yasak ettiyse ondan vazgeçin..." (Haşr suresi, 7. ayet.) Kur'an'da Peygamberin (s.a.v.) bir hüküm koyduğu zaman müminlerin ona uyması gerektiği şu ayetle açıklanır: "Öyle değil, Rabbin hakkı için onlar, aralarında çıkan ihtilâflarda seni hakem kılmadıkça, verdiği hükümden dolayı hiçbir sıkıntı duymadan sana bütün teslimiyetleriyle baş eğmedikçe iman etmiş olmazlar" (Nisa, 65)

2.3. Hz. Muhammed'e Bağlılık ve İtaat

Kültürümüzde Peygamber ve Ehl-i Beyt Sevgisi

"Sizden biriniz beni; anne-babasından, çocuğundan ve bütün insanlardan daha çok sevmedikçe (tam anlamıyla) iman etmiş olmaz." (Buhari, İman, 8)

İslam'ın kültür ve medeniyetini etkileyen **Görsel. 19**: "Kişi sevdiği ile beraberdir." iki ana damar Kur'an ve sünnettir. Müminler tarih boyunca Hz. Peygamber'e (s.a.v.) sevgilerini ve saygılarını ifade edebilecekleri, gönüllerindeki bu hissi uyandıracak ve Allah Resûlü (s.a.v.) ile duygusal bir iletişim kurmalarına imkân sağlayacak bir vasıta aramışlardır.

Mevlid: Sözlükte "doğum, doğum yeri, doğum zamanı" anlamlarına gelir. Dinî bir kavram olarak **mevlid**, Hz. Peygam-ber'in doğumunu, doğum sırasında mey-dana gelen olayları ve hayatından bazı kesitleri anlatan eserlere denir. Süleyman Çelebi'nin "Vesiletü'n-Necat" adlı eseri en çok bilinen mevlid kitabıdır.

Hz. Muhammed'e (s.a.v.) duyulan sevgi ve saygı kültürümüzde de etkili olmuştur. Özellikle sözlü ve yazılı edebiyatımızda, sanat, musiki ve mimarimizde Peygamber (s.a.v.) sevgisini anlatan pek çok eser vardır. Özellikle edebiyatta Peygamberimizi (s.a.v.) övmek için söylenen **na'atlar**, onun hayatını anlatan **siyer** kitapları, söylediği sözlerden oluşan **kırk hadis** kitapları, doğumunu anlatan **mevlid** kitapları, fizikî özelliklerinin, vasıflarının ve güzelliklerinin anlatıldığı **hilyeler** yazılmıştır.

Görsel. 20: "Hilye-i Şerif"

Hz. Muhammed'e (s.a.v.) duyulan sevgi, birçok sanat eserinde kendini göstermektedir. Onun ve ehli beytin isimleri **güzel hat** yazılarıyla yazılmış, etrafı **tezhip** sanatıyla tezyin edilmiş camileri ve ki-tapları süslemiştir. Ayrıca tarihimizde Osmanlı sultanları; Mekke ve Medine'ye asırlarca hizmet etmiş, oradaki insanlara maddi ve manevi yardım-larda bulunmuşlardır. Tarih boyunca Müslümanlar Hz. Peygamberle (s.a.v.) derin bir bağ kurmuş ve ona olan sevgileri-ni pek çok alanda göstermişlerdir. Kültürümüzde âlimlerden, mutasavvıflara, devlet adamlarından şairlere kadar pek çok kişi hayatında Hz. Muhammed'e (s.a.v.) duyduğu saygı ve sevgiyi en güzel şekilde ifade etmeye çalışmıştır. Müslüman âlimler "Kişi sevdiğiyle beraberdir" (Buhârî, Edeb, 96) hadisinden hareketle Hz. Peygamber'i (s.a.v.) sevmenin önemini anlamış ve onun hayatını kendilerine rehber edinmişlerdir.

Müslümanlar kültürlerinde Peygamberimize (s.a.v.) olan sevgi ve saygılarını farklı şekilde ifade etmişlerdir. Edebiyat, musiki, ebru, minyatür ve hat bunlardan bazılarıdır. www.sonpeygamber.info/galeri/ses/ hicaz-salat İnternet adresinde musikimizde Peygamberimize (s.a.v.) yapılan farklı makamlardaki salavatlar bunlara örnek gösterilebilir. **Salavat** getirmek, Allah Resûlü'ne (s.a.v.) duyulan sevginin ilanı, ona ve sünnetine bağlılığın bir göstergesidir.

2.3. Hz. Muhammed'e Bağlılık ve İtaat

Kültürümüzde Peygamber Efendimize (s.a.v.) duyulan sevginin yeri ve büyüklüğü bir başkadır. Peygamberimiz (s.a.v.) anılınca ona **salavat** getirilmesi toplumda görülen sevgi, saygı ve bağlılığın en güzel ifadesidir. Peygamberimize (s.a.v.) duyulan bu sevgi onunla sınırlı olmayıp **ehli beyte** (ev halkı) karşı da duyulmuştur. Kültürümüzde Hz. Hatice (r.a.), Hz. Fatma (r.a.), Hz. Ali (r.a.), Hz. Aişe (r.a.), Hz. Hasan (r.a.), ve Hz. Hüseyin (r.a.) gibi ehli beytten kimselere büyük saygı gösterilmiş hatta başta Peygamberimizin (s.a.v.) ismi ve ailesindeki bireylerin isimleri çocuklara verilmiştir. Ayrıca Peygamberimize (s.a.v.) duyulan bu sevgiden dolayı onun ve ehli beytinin kullandığı eşyalar korunarak günümüze kadar gelmiş ve bugün "Kutsal Emanetler" adı altında Topkapı Sarayı'nda sergilenmektedir.

Tarih boyunca kültürümüze büyük etkisi olan ve İslam'ın yayılmasında önemli bir rolü olan Hoca Ahmet Yesevi, Mevlânâ Celâleddin-i Rumi, Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Veli gibi mutasavvıflarımız ve Nesimi, Hatayi gibi şairlerimiz eserlerinde Hz. Muhammed'e (s.a.v.) duydukları sevgiyi yansıtmış, onun ahlakıyla ahlaklanmayı görev bilmişlerdir. Peygamberimize (s.a.v.) duyulan bu sevgi, yazılı kültürümüzün büyük bir kısmını oluşturmuştur. Bu eserler ayrıca gelecek nesillere Peygamber (s.a.v.) ve ehli beyt sevgisini anlatması ve aktarması açısından önemlidir.

Pîr-i Türkistan lakabıyla tanınan Hoca Ahmed Yesevi, Türk-İslâm kültür ve edebiyatının mümtaz şahsiyetlerinden birisidir ve ortaya koyduğu fikir ve düşünceleriyle büyük kitleleri etkilemiştir. O, Peygamberimize (s.a.v.) olan sevgisini **Divan-ı Hikmet** adlı eserinde şöyle dile getirmiştir:

"Pir-i kâmil Hak Mustafa'dır şüphesiz bilin; nereye varsanız O'nun özelliklerini, güzel sıfatlarını söyleyip saygı gösterin. Adı anıldığında salat ve selam getirin, Mustafa'ya ümmet olun."

Müslüman âlimlerden Mevlânâ, Hz. Peygamber'in (s.a.v.) güzel ahlakını kendisine örnek almış ve bütün eserlerinde insanlara fazilet ve meziyet yollarını öğretmeye çalışmıştır. Hz. Muhammed (s.a.v.)'in söz konusu edildiği yerlerde Mevlânâ'nın üslûbunun, ayrı bir saygı ve incelik dolu olduğunu görürüz. O, yaşantısıyla olduğu gibi diliyle de Hz. Peygambere (s.a.v.) daima hürmet ve muhabbet dolu olmuştur. Hz. Muhammed (s.a.v.)'in adının geçtiği hemen hemen her yerde, İslami gelenekte olduğu gibi "**Allah'ın rahmeti ve esenlik O'na**" şeklinde salât ve selâmda bulunarak sevgi ve saygısını dile getirir. (Prof. Dr. İbrahim Emiroğlu "Mevlânâ'nın Hz. Muhammed (s.a.v.)'e Sevgisi ve Bağlılığı")

Ehli beyt, Peygamberimizin (s.a.v.) ailesi için kullanılan özel bir kavramdır. **Ehli beyte** dâhil olanlar, Peygamberimizin (s.a.v.) eşleri, çocukları, torunları ve diğer yakınlarıdır.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) soyu, kızı Hz. Fatıma'nın (r.a.) çocukları Hz. Hasan (r.a.) ve Hz. Hüseyin (r.a.) ile devam etmiştir. Hz. Hasan'ın (r.a.) soyundan gelenlere **şerif**, Hz. Hüseyin'in (r.a.) soyundan gelenlere **seyyid** denmiş ve onlara büyük bir sevgi ve saygı gösterilmiştir.

Allah (c.c.), Kur'an'da ehli beyt hakkında şöyle buyurur: "... Ey peygamber ailesi! Allah'ın istediği, sizden kirliliği gidermek ve sizi tertemiz kılmaktan ibarettir." (Ahzâb suresi, 33. ayet.)

Anadolu'nun Müslümanlaşmasına büyük katkısı olan Hacı Bektaş-ı Veli başta "**Makâlât**" adlı kitabında ve diğer eserlerinde Peygamberimize (s.a.v.) itaat etmeyenlerin gerçek imana erişemeyeceğine, onun rahmet peygamberi olduğunu söyleyerek Peygamber (s.a.v.) sevgisinin önemine değinmiştir. Ayrıca eserlerinin başında ve sonunda Hz. Muhammed'e (s.a.v.) salât-ü selamlarda bulunmuş, Peygamberimize (s.a.v.) olan sevgi ve saygısını dile getirmiştir.

Bizi **DİN**lemeye devam ediniz.

Memduh ÇELMELİ